

Language Czech

Text

Tetřávek obecná je jedinečnou ptáčí druh s výjimečnou pěstováním a kulturní hodnotou. Plachá tetřávek vyvolává romantickou představu tajemného obyvatele odlehlejších a nepřístupnějších míst jako jsou slatiny, rašeliniště či vápsovité. Okázalé předvádění tetřávků a tetřevů na tokaních fascinovalo lidstvo již od nepaměti. Tetřávek má za sebou tak dlouhou historii jako lovný pták. Jeho lov býval vrcholným lovečským zážitkem. Společně s tetřevem dal základ mnoha místním geografickým jménům a pojmenováním.

Tetřávek býval ozdobou naší krajiny. Černý kohout (viz kresba) upoutá nápadnými, krvavě červenými pouškami nad ořechy a ocasem, jenž v toku rozevře do širokého výhledu. Naproti tomu nepádně hnědý zbarvená samička již poměrně zajistit pokračování rodu. Starost o hnízdo, sněžení a mláďata je totiž její výsadou. Stejně jako u jiných kurovitých kuřata vodě a vyhledávají jim potravu, nejprve drobnou hmyz a posléze i potravu dospělých tvořenou brusnicemi, vápsem, jehnědami či pupeny dřevin.

Tetřev je stálý pták a dostatek kvalitní potravy na podzim je nezbytným předpokladem pro přežití zimy. Při vyjetí sněhové pokrývce vzdoruje zimě ukrytá do záhřabu ve sněhu. Větve stromů, především bříz, mu poskytují místo pro hnízdění. S příchodem jara nastávají nejslavnější tetřevské pasáže tok. Již v březnu se kohout vybarví do lesklého svatebního řádu. Bubení tetřevka, která dává samci najevo svoji touhu po mloučích, se nese nohama krajinou někdy již dlouho před rozedněním. Od svatby se kohouti především samičkám na tradičních, odlehlejších a otevřenějších prostranstvích a soupeří o jejich zájmy. Světadí pářím s nimi soubojí, které jsou naštěstí nekrvavé. Avšak spatřit dnes většinou mnohstev kohoutů na tokaništi je velká vzácnost.

Tetřev obecný totiž z naší přírody dramaticky ubývá; a jeho stavy poklesly na kritickou úroveň. Zatímco dříve býval souvisle rozšířen v celé západní a střední Evropě, dnes se vyskytuje pouze ostrávkovitě a izolovaně od třetiny jeho současného výskytu na Sibiři a ve Skandinávii. Pokles početnosti započal před více než sto lety. Na území České republiky dosáhla jeho populace patrně nejvyššího početnosti okolo roku 1910. Od té doby ubývá, nejvíce však v posledních čtyřiceti letech. V osmdesátých letech byl zaznamenán jeho dočasný vzestup v imisemi poškozených lesích v pohraničních oblastech a vojenských větvíkových prostorech. Plochy vzniklé na místech poškozených lesních porostů tetřevkovi poskytly dočasně vhodná stanoviště.

Tetřávek je druh citlivý na změny v jám preferovaným prostředím. K životu potřebuje otevřenou krajinu s nízkým zapojením dřevin. Vyhledává lesy prostoupené světlinami s porosty borůvky, brusinek a vřesu, které mu poskytují potravu i úkryt. Vysoušená rašeliniště, zarostlé zastavovací otevřených ploch, intenzivně lesnické hospodaření a nadměrně turistické a sportovní aktivity mění krajinu. Ubývá tak míst k životu pro tetřávka. Oslabení, málo početná populace jsou ohroženy predátory jako prase divoké, liška nebo jezevec a nepříznivě působí.

Současný stav populace tetřávka v České republice je odhadován na 800–1000 kohoutů. Posledními výzkumy se staly oblasti pohraničních pohoří a některé vojenské újezdy. Rovněž oblast Labských písků byla pro tetřávka domovem. Posledně u tetřávci obecní byli zaznamenáni v oblasti Vysokého Šnáku, Rájce a Tisá. V důsledku rozvoje lesa na imisních holinách však tetřávek ztratil vhodný stanoviště. Před vymizením lze tetřávka ochránit zamezením likvidace jeho prostředí a vytvořením nových vhodných biotopů.

- 2098 zobrazení

Source URL: <https://www.npcs.cz/tetrivek-obecny-tetrao-tetrix>